

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/94/2024
Identifikačné číslo spisu: 7620201046
Dátum vydania rozhodnutia: 19.02.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:7620201046.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Márie Trubanovej a JUDr. Ivety Sopkovej, v spore žalobcov: 1/ S. C., nar. M., bytom H. (súčasne ako právny nástupca K. C. - pôvodnej žalobkyne 10/), 2/ C. D., nar. M., bytom I., 3/ S. B., nar. M., bytom I., 4/ V. F., nar. M., bytom I., 5/ C. X., nar. M., bytom I., 6/ K. X., nar. M., bytom I., 7/ J. I., nar. M., bytom I., 8a/ W. Q., nar. M., bytom I., 8b/ X. K., nar. M., bytom U., 9/ E. Q., nar. M., bytom I., 11/ I. C., nar. M., bytom U., 12/ O. J., nar. M., bytom I., 13/ S. K., nar. M., bytom I., 14/ X. W., nar. M., bytom D., 15/ N. J., nar. M., bytom I., 16/ K. J., nar. M., bytom I., 17/ O. S., nar. M., bytom I., 18/ X. H., nar. M., bytom I., 19/ K. H., nar. M., bytom I., 20/ Q. K., nar. M., bytom I., 21/ O. K., nar. M., bytom I., zastúpených advokátom JUDr. Romanom Škerlíkom, so sídlom Spišská Nová Ves, Letná 61, proti žalovaným: 1/ S. N., nar. M., bytom R., 2/ S. N., nar. M., bytom R., zastúpeným advokátom Mgr. Marekom Tauberom, so sídlom Spišská Nová Ves, Hviezdoslavova 11, o ochranu vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 7C/12/2020, o dovolaní žalovaných 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 15. novembra 2022 sp. zn. 6Co/158/2022, takto

rozhodol:

I. Pokračuje v konaní s W. Q., nar. M., bytom I. (ako žalobca 8a/) a X. K., nar. M., bytom U. (ako žalobkyňa 8b/), právnymi nástupcami pôvodného žalobcu 8/, E. Q..

II. Pokračuje v konaní s X. W., nar. M., bytom D., právnym nástupcom pôvodnej žalobkyne 14/, X. W..

III. Dovolanie z a m i e t a .

IV. Žalobcovia 1/ až 9/, 11/, 13/ až 21/ m a j ú voči žalovaným 1/ a 2/ n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred súdom prvej inštancie

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len „súd prvej inštancie“) v poradí druhým rozsudkom z 21. marca 2022 č. k. 7C/12/2020-308 (ďalej len „rozsudok súdu prvej inštancie“) v znení doplniaceho rozsudku (ďalej len „doplniací rozsudok“) z 29. júla 2022 č. k. 7C/12/2020-359

- uložil žalovanej 1/ povinnosť zdržať sa konania, ktorým neoprávnene zasahuje do vlastníckeho práva žalobcov 1/ až 9/, 11/, 13/ až 21/ ako vlastníkov pozemku parc. C KN č. XXXX o výmere 1643 m² - zastavané plochy a nádvoria, vedeného Okresným úradom Spišská Nová Ves, katastrálny odbor na liste vlastníctva č. XXXX pre okres I., obec I., k. ú. I., spočívajúceho v státi motorovými vozidlami vo vlastníctve žalovanej 1/ na pozemku žalobcov parc. C KN č. XXXX, k. ú. I. (výrok I.),

- žalobu voči žalovanému 2/ zamietol (výrok II.),

- konanie o nároku žalobcu 10/ a 12/ zastavil (výrok III.),

- žalobcom 1/ až 9/, 11/, 13/ až 21/ priznal právo na náhradu trov konania voči žalovanej 1/ v rozsahu 100 % (výrok IV.)

- a žalovanému 2/ priznal právo na náhradu trov konania voči žalobcom 1/ až 9/, 11/, 13/ až 21/ v rozsahu 100 %, o ktorých výške súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku (výrok V.).

Následne doplniacim rozsudkom z 29. júla 2022 č. k. 7C/12/2020-359 súd prvej inštancie

- priznal žalovanému 2/ právo na náhradu trov konania voči žalobkyni 12/ v rozsahu 100 % (t. j. „výrok VI. rozsudku ako celku“)

- a rozhodol, že vo vzťahu medzi žalobkyňou 12/ a žalovanou 1/ žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania (t. j. „výrok VII.“).

2. Súd prvej inštancie, aplikujúc § 78 ods. 1, 2, 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“), § 1 ods. 1, 2, § 7b ods. 1 až 6, § 9 ods. 2, § 13 ods. 1, 2, § 14 ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z., § 123, § 124, § 126 ods. 1, § 3 ods. 1, 2, § 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej aj ako „OZ“), v intenciách odôvodnenia uznesenia krajského súdu zrušujúceho prvotné rozhodnutie súdu prvej inštancie dospel k záveru, že nárok žalobcov voči žalovanej 1/ je v celom rozsahu dôvodný. V konaní bolo preukázané, že žalobcovia sú podielovými spoluvlastníkmi pozemku parcely C KN č. XXXX, k. ú. I. a žalovaná 1/ neoprávneným státi motorového vozidla bielej farby na pozemku žalobcov zasiahla do ich vlastníckeho práva. Tento stav pretrvával aj po prvotných rozhodnutiach súdu prvej a druhej inštancie. Právo státi žalovanej 1/ nevyplynulo zo žiadnej zmluvy ani z rozhodnutia súdu, či iného orgánu verejnej moci, ako ani zo žiadneho právneho predpisu a tvrdenie žalovanej, že takéto právo vyplýva z ústnej dohody s pánom X. pri stretnutí z roku 2013 považoval prvoinštančný súd za mylné a nepravdivé, pretože v konaní nebolo preukázané, že by takéto dohoda bola odsúhlasená členmi SVB Oáza, resp. že by vôbec k takejto dohode medzi pôvodnými žalobcami 1/ až 23/ a žalovanou 1/ došlo. Právo státi žalovanej 1/ nevyplynulo ani z dohody o dočasnom užívaní pozemku z 21. mája 2010, ktorá obsahovala len právo prejazdu. Dohoda, či už verbálneho alebo iného charakteru nevyplynula ani zo stretnutia v roku 2013 za účasti pani D., pani I. a pána X., nakoľko títo nemali nikdy mandát od ostatných vlastníkov na uzatvorenie takejto dohody a táto ani nikdy nebola predmetom schvaľovania SVB Oáza. Súd prvej inštancie poukázal na čl. 4 bod 1 dohody, podľa ktorej bolo potrebné akúkoľvek zmenu dohody uskutočniť písomnou formou. Žalovaná 1/ nedisponovala žiadnym právnym titulom, na základe ktorého by bola oprávnená stáť svojím motorovým vozidlom na pozemku žalobcov, a teda, pokiaľ tak konala, zasahovala neoprávnene do vlastníckeho práva žalobcov.

3. Zároveň mal súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania preukázané, že žaloba voči žalovanému 2/ nebola dôvodná, pretože žalobcovia nepredložili súdu také prostriedky procesného útoku, z ktorých by bolo zrejmé, že žalovaný 2/ akýmkoľvek konaním zasahuje do podielového spoluvlastníctva k parcele č. XXXX v k. ú. I., a aby sa teda mal zdržať konania, ktorým neoprávnene zasahoval do ich vlastníckeho práva. V zmysle dohody o dočasnom užívaní časti pozemku z 21. mája 2010 vyplynulo, že táto bola uzavretá len medzi SVB Oáza a žalovanou 1/ a záporná odpoveď na jej žiadosť o zmenu uvedenej dohody za účelom povolenia krátkodobého parkovania bola doručovaná iba jej, rovnako ako výzvy právnych zástupcov z 20. apríla 2015 a 8. apríla 2013, ktorými bola iba žalovaná 1/ vyzývaná, aby

využívala sporný pozemok v zmysle uzavretej dohody. Z týchto dôkazov jednoznačne vyplynulo, že žalobcovia aktuálne nedisponujú žiadnymi relevantnými dôkazmi jednoznačne preukazujúcimi zásah žalovaného 2/ motorovým vozidlom v jeho užívaní, alebo vlastníctve do vlastníckeho práva žalobcov. K tvrdeniu žalobcov, že konanie žalovaného 2/ bolo v rozpore s dobrými mravmi, prvoinštančný súd uviedol, že daný konflikt medzi žalobcami a žalovaným 2/ nebol dôvodom na vyhovieť žalobe v takom znení, aká bola v predmetnom konaní voči nemu podaná. Z uvedených dôvodov súd žalobu voči žalovanému 2/ v celom rozsahu zamietol, priznal plne úspešným žalobcom voči žalovanej 1/ plnú náhradu trov konania a žalovanému 2/ ako plne úspešnému priznal plnú náhradu trov konania voči žalobcom 1/ až 9/, 11/, 13/ až 21/.

II.

Konanie o odvolaní

4. Krajský súd v Košiciach (ďalej aj ako „odvolací súd“) o odvolaní žalobcov 1/ až 9/, 11/, 13/ až 21/ a žalovanej 1/ rozhodol rozsudkom z 15. novembra 2022 č. k. 6Co/158/2022-384 (ďalej len „rozsudok odvolacieho súdu“) tak, že

- zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s dopĺňacím rozsudkom tak, že žalovaná 1/ a žalovaný 2/ sú povinní zdržať sa konania, ktorým neoprávnené zasahujú do vlastníckeho práva žalobcov 1/ až 9/, 11/, 13/ až 21/ ako vlastníkov pozemku parcela CKN č. XXXX o výmere 1643 m² - zastavané plochy a nádvoria, vedeného Okresným úradom Spišská Nová Ves, katastrálny odbor, na LV č. XXXX pre okres I., obec I., k. ú. I., spočívajúceho v státi motorovými vozidlami vo vlastníctve žalovanej 1/ a žalovaného 2/ na pozemku žalobcov parcela CKN č. XXXX, k. ú. I. (I. výrok),
- zrušil rozsudok vo výroku III. o zastavení konania o nároku žalobkyne 10/ (II. výrok),
- odmietol odvolanie proti rozsudku v o výroku III. o zastavení konania o nároku žalobkyne 12/ (III. výrok),
- žalobcom 1/ až 9/, 11/, 13/ až 21/ priznal voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (IV. výrok)
- a žalovaným 1/ a 2/ proti žalobkyne 12/ nepriznal nárok na náhradu trov konania (V. výrok).

5. Odvolací súd sa stotožnil s odvolacími námietkami žalobcov, ktorých podstatou bolo, že povinnosť zdržať sa konania, ktorým sa neoprávnené zasahuje do vlastníckeho práva žalobcov 1/ až 9/, 11/, 13/ až 21/ ako vlastníkov pozemku parc. č. XXXX, zapísaného na LV č. XXXX, k. ú. I., mala byť uložená obom žalovaným, vzhľadom na skutočnosť, že aj žalovaný 2/ šoféroval biele Volvo vo vlastníctve žalovanej 1/, čo bolo preukázané v rámci dokazovania, a čo potvrdil aj samotný žalovaný 2/.

6. Odvolací súd ďalej konštatoval, že žalobcovia nesporne preukázali svoje vlastnícke právo k dotknutému pozemku a konkretizovali jednotlivé druhy zásahov, ktoré mal súd zakázať. Rovnako považoval odvolací súd za jednoznačne preukázané, že motorové vozidlo Volvo bielej farby stálo na pozemku žalobcov pred garážou žalovanej 1/ v rôznych časoch a v rôznom rozsahu trvania státi. Odvolací súd však na rozdiel od súdu prvej inštancie dospel k záveru, že žaloba je dôvodná aj voči žalovanému 2/. Podľa neho z dokumentácie vyplynula skutočnosť, že motorové vozidlo bielej farby stálo na pozemku žalobcov, avšak z dokumentácie nevyplývalo, či vozidlo zaparkovala žalovaná 1/, alebo žalovaný 2/. Odvolací súd uzavrel, že uloženie povinnosti zdržať sa konania, ktorým sa neoprávnené zasiahlo do vlastníckeho práva žalobcov, je dôvodné vo vzťahu k obidvom žalovaným, nakoľko z výpovede žalovaného 2/ na pojednávaní dňa 23. februára 2022 vyplynulo, že niekedy šoféruje aj biele Volvo, a táto skutočnosť vyplynula aj z videozáznamu na CD nosiči (č. l. 285). Iba uvedeným spôsobom možno podľa odvolacieho súdu dosiahnuť stav, keď súdne rozhodnutie bude účinným prostriedkom nápravy práv žalobcov, od ktorých nemožno spravodlivo žiadať, aby doslova „striehli“, či biele Volvo, prípadne iné vozidlo vo vlastníctve žalovanej 1/ alebo vlastníctve žalovaného 2/ bude riadené a následne odstavené žalovanou 1/, aby sa neoprávnené nezasahovalo do ich práv v zmysle rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd ďalej poznamenal, že pre záver o neoprávnenosti zásahu žalovaných sa nevyžaduje skúmanie miery intenzity zásahu, ako to vyplýva z § 127 ods. 1 veta prvá OZ a už len samotná existencia neoprávneného zásahu do vlastníckeho práva je dôvodom poskytnutia ochrany vlastníkovi proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnené zasahuje. Ustanovenie § 126 ods. 1

OZ tak vlastníkovi poskytuje ochranu v širšom rozsahu a § 127 ods. 1 OZ je v pomere k ustanoveniu § 126 OZ špeciálnou úpravou.

7. Odvolací súd sa nestotožnil s odvolacou námietkou žalovanej 1/, že státie pred garážou vyplynulo z ústnej dohody zo 6. júna 2013. Právo státia pred garážou na pozemku vo vlastníctve žalobcov nevyplývalo ani z dohody o dočasnom užívaní časti pozemku z 21. mája 2010, predmetom ktorej bol iba prejazd osobného motorového vozidla žalovanej 1/ cez pozemok vo vlastníctve žalobcov. V zmysle čl. IV bod 1 dohody bolo možné túto dohodu meniť iba písomnými dodatkami so súhlasom oboch zmluvných strán a žalovaná 1/ takýto dodatok k dohode nepreukázala. Pokiaľ žalovaná 1/ poukázala na ústnu dohodu zo 6. júna 2013, ktorá ju oprávňovala na státie na predmetnom pozemku, odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že táto dohoda nebola odsúhlasená členmi SVB Oáza, resp. nebolo preukázané, že by k takej dohode došlo. Odvolací súd, vychádzajúc z ustanovení zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov (ďalej ako „ZVB“) konštatoval, že spoločenstvo môže v mene vlastníkov bytov prenajímať spoločné nebytové priestory, spoločné časti domu a zariadenia domu, príslušenstvo a príľahlý pozemok (§ 7b ods. 1 ZVB) a je oprávnené v mene vlastníkov uzavrieť aj dohodu o dočasnom užívaní časti pozemku za predpokladu, že návrh takejto dohody bude schválený potrebným počtom vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome. Žalovaná 1/ nepreukázala, že by mala uzavretú (inú) zmluvu so spoločenstvom, ktorá by jej umožňovala státie na pozemku žalobcov a rovnako nepreukázala, že by ústna zmluva bola schválená na schôdzi vlastníkov bytov a nebytových priestorov. Zmluvu (ani) ústnu nemôže uzavrieť predseda spoločenstva v mene spoločenstva bez toho, aby dohode predchádzalo jej schválenie na schôdzi vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome, pričom žalobca 5/ existenciu ústnej dohody so žalovanou 1/ nepotvrdil. Existencia ústnej dohody zo 6. júna 2013 bola spochybnená aj žiadosťou žalovanej 1/ z 15. júna 2015 o zmenu dohody o dočasnom užívaní časti pozemku, v ktorej žiada o zmenu, a to o povolenie krátkodobého parkovania, pretože ak by dňa 6. júna 2013 bola uzavretá ústna dohoda, žalovaná 1/ by nemala dôvod dňa 15. júna 2015 žiadať o povolenie krátkodobého parkovania. Uvedené argumenty žalovanej 1/ si vzájomne odporovali.

8. Nedôvodná bola podľa odvolacieho súdu aj odvolacia námietka žalovanej 1/ o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie, keďže pre posúdenie, či sa jedná o samostatné alebo nútené spoločenstvo, je rozhodná povaha predmetu konania, vyplývajúca z hmotného práva; tam, kde hmotné právo neumožňuje, aby predmet konania bol prejednaný a rozhodnutý samostatne voči každému spoločníkovi a okruh spoločníkov vyplýva z osobitného predpisu, ide o nútené spoločenstvo. V bodoch 40. až 52. odôvodnenia rozsudku poukázal i na dôvodovú správu k ustanoveniu § 78 CSP a rozhodnutia najvyššieho súdu (napr. rozsudok z 29. novembra 2011 sp. zn. 4Cdo/183/2011, R 30/2011, uznesenie z 27. augusta 2009 sp. zn. 4Cdo/94/2008) a uviedol, že nemožno všetky spory, týkajúce sa vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome, ani titulom spoluvlastníctva k pozemku, považovať za spory, kde uvedení vlastníci tvoria nútené spoločenstvo. Odvolací súd zotrval na názore, že procesné spoločenstvo žalobcov je samostatné, a preto ochranu vlastníckeho práva k pozemku, ktorý je v spoluvlastníctve viacerých vlastníkov, mohli požadovať aj len niektorí spoluvlastníci, ktorým prináleží individuálne právo navrhnúť súdu vydanie rozsudku vo veci namietaného zásahu do tvrdeného práva. Žalobcovia mohli teda podať žalobu bez zreteľa na ostatných spoluvlastníkov, ktorí žalobu nepodali, a žiadať vyhlásenie rozsudku len vo vzťahu k nim.

9. Odvolací súd rovnako nepovažoval za naplnený ani odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. e) CSP s odôvodnením, že súd nie je povinný vykonať všetky dôkazy, ktoré strany sporu navrhnu. Súd prvej inštancie vykonanie žalovanou 1/ navrhovaných dôkazov (výsluch všetkých žalobcov) nepovažoval za potrebné pre rozhodnutie o veci s poukazom na skutočnosť, že boli zastúpení právnym zástupcom a ich výsluch nebol v spore nevyhnutný pre rozhodnutie vo veci. Strana sporu má právo vypovedať na súde, nie však povinnosť. Súd na návrh môže, ale nemusí nariadiť výsluch strany o tvrdených skutočnostiach (§ 195 ods. 1 CSP). Ak žalobcovia zastupovaním v spore poverili právneho zástupcu a navyše si ako zástupcu, ktorý za nich bude vypovedať, zvolili žalobcu 1/, bolo iba na úvahe súdu, či výsluch ostatných žalobcov nariadi alebo nie. Aj odvolací súd zastáva názor, že v konaní bolo inými dôkazmi preukázané, že došlo a dochádza k neoprávnenému zásahu do vlastníckeho práva žalobcov, z dôvodu

ktorého nebol výsluch všetkých žalobcov v spore dôvodný.

10. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I. a II. v súlade s § 388 CSP zmenil tak, že žalobe voči obom žalovaným vyhovel.

11. Súd prvej inštancie rozsudkom vo výroku III. rozhodol o zastavení konania o nároku žalobkyne 10/ K. C., ktorá zomrela v priebehu konania a uznesením zo 17. septembra 2021 č. k. 7C/12/2020-268 rozhodol tak, že pokračuje v konaní po neb. žalobkyňu 12/ (teraz žalobkyňa 10/ - poznámka odvolacieho súdu) s dedičkou podľa právoplatného uznesenia č. k. 11D/120/2020-29, Dnot 202/2020 X. J. (žalobkyňa 12/). Doplnčiacim uznesením z 21. marca 2022 č. k. 7C/12/2020-324 rozhodol prvoinštančný súd tak, že pokračuje v konaní po nebohej žalobkyňu 12/ K. C. s dedičmi S. C. (žalobca 1/) a I. C. (žalobca 11/) podľa právoplatného uznesenia č. k. 11D/120/2020-29, Dnot 202/2020. Keďže súd prvej inštancie rozhodol o pokračovaní v spore s dedičmi žalobkyne, zastavenie konania o jej nároku nebolo dôvodné a nemalo oporu v ustanoveniach CSP. Žalobcovia 1/ až 21/ podali odvolanie proti všetkým výrokom rozsudku prvoinštančného súdu, teda aj proti výroku III., Odvolanie proti výroku III. odvolací súd odmietol podľa § 386 písm. b) CSP ako podané neoprávnenou osobou, nakoľko podľa § 359 CSP môže odvolanie podať iba strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Uvedeným výrokom odvolací súd rozhodol v súlade s dispozičným právom žalobkyne 12/, pričom daným výrokom nerozhodol o právach alebo povinnostiach ostatných žalobcov a nerozhodol ním ani v neprospech žalobkyne 12/.

12. Doplnčiacim rozsudkom súd prvej inštancie rozhodoval o nároku na náhradu trov konania medzi žalobkyňou 12/ a žalovanými. Keďže odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie, táto skutočnosť mala vplyv aj na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania; ide o výroky, ktoré sú súvisiacimi výrokmi vo vzťahu k výrokom vo veci samej. O nároku na náhradu trov celého konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1, 2 CSP, § 256 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP.

13. V priebehu sporu zomrela žalobkyňa 10/ K. C., preto súd prvej inštancie pokračoval v spore s dedičmi, a to S. C. - žalobca 1/, I. C. - žalobca 11/ (pôvodne 13/) a X. J. - žalobkyňa 12/ (pôvodne 14/), preto podľa odvolacieho súdu postupoval súd prvej inštancie správne, ak nerozhodoval o nároku na náhradu trov konania žalobkyne 10/ K. C., otázku náhrady trov konania tejto žalobkyne odvolací súd riešil vo vzťahu medzi žalobcom 1/, 11/ a 12/ a žalovanými 1/ a 2/.

14. V súvislosti s náhradou trov konania odvolací súd ďalej uviedol, že nakoľko žalobcovia 1/ až 9/, 11/, 13/ až 21/ boli po odvolacom konaní úspešní v celom rozsahu, majú nárok na náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania voči neúspešným žalovaným 1/ a 2/, v plnom rozsahu. Čo sa týka náhrady trov konania medzi žalobkyňou 12/ Ing. Annou Kopeckou a žalovanými 1/ a 2/ odvolací súd uzavrel, že vychádzajúc z princípu všeobecnej spravodlivosti a rozumného usporiadania procesných vzťahov žalovaným nepriznal nárok na náhradu trov konania proti žalobkyňu 12/, ktorá, nebyť prevodu svojho vlastníctva na žalobcu 1/, by inak bola v spore voči žalovaným 1/ a 2/ plne úspešná.

III.

Dovolanie žalovaných

15. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podali žalovaná 1/ a žalovaný 2/ dovolanie (ďalej aj ako „dovolatelia“). Prípustnosť dovolania odôvodnili § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

16. Za nesprávny procesný postup, znemožňujúci žalovaným 1/ a 2/ uskutočnenie ich procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP, označili dovoľatelia postup odvolacieho súdu, ktorý sa pri odôvodňovaní rozhodnutia neriadil zásadami upravenými v § 220 CSP a v judikatúre EŠLP a ÚS SR, keďže sa nevysporiadal so všetkými podstatnými námietkami vznesenými žalovanými 1/ a 2/ v odvolaní. Odôvodnenie odvolacieho súdu v ods. 28. až 79. jeho rozsudku považujú dovoľatelia za nesprávne a v rozpore so skutkovým a právnym

stavom. Rovnako považujú za nesprávne aj rozhodnutie o trovách konania.

17. Dovolatelia predovšetkým namietli nedostatok aktívnej vecnej legitímácie, keďže na strane žalobcov ide o nútené spoločenstvo podľa § 78 CSP a nie ako ustálil odvolací súd, o samostatné spoločenstvo podľa § 76 CSP. Poukázali na § 9 ods. 2 zákona č. 182/1993 Z. z. a zdôraznili, že okrem žalobcov sú aj ďalší vlastníci bytu a nebytového priestoru obytného domu na H., ktorí však na strane žalobcov v spore nevystupovali, pričom títo vlastníci sa nestotožnili so žalobou a nie sú toho názoru, že by žalovaní 1/ a 2/ nejakým spôsobom porušovali vlastnícke právo žalobcov. V danej súvislosti poukázali na § 78 ods. 2 CSP a na fakt, že právne služby právneho zástupcu žalobcov, ako aj zaplatenie súdneho poplatku bolo hrazené z účtu SVB OÁZA a nie zo súkromných prostriedkov jednotlivých žalobcov, čo len potvrdzuje ich tvrdenie, že v danom prípade ide o nerozlučné spoločenstvo.

18. V tejto súvislosti dovolatelia poukázali na dohody z 21. mája 2010 a zo 6. júna 2013 uzavreté žalovanou 1/ so Spoločenstvom vlastníkov bytov a nebytových priestorov „OÁZA“, Hviezdoslavova ulica 415, Spišská Nová Ves, s tým, že žalovaná 1/ nemala vedomosť, či uvedené dohody boli odsúhlasené členmi SVB OÁZA, čo však bolo pre ňu nepodstatné, za dôležité považovala to, že takúto dohodu podpísali, resp. ústne uzavreli štatutárni zástupcovia SVB OÁZA. Ak prekročili štatutárni zástupcovia SVB OÁZA svoje právomoci v rámci uzatvorenia tejto dohody, znamená to len zodpovednosť štatutárov vo vzťahu k SVB OÁZA, nie neplatnosť dohôd. Z tohto hľadiska nebolo podľa dovolateľov správne, že dohodu zo 6. júna 2013 odvolací súd nepovažoval za platnú, najmä ak obsahovala všetky náležitosti a ak jej platnosť potvrdila nezávislá svedkyňa pani D., či žalobkyňa 7/ a aj samotné SVB OÁZA.

19. Dovolatelia považujú rozhodnutie súdu prvej inštancie za nedôvodné aj z hmotnoprávneho hľadiska a nesúhlasia s konštatovaním odvolacieho súdu v ods. 31. jeho rozhodnutia, že žalovaný 2/ zasahoval do vlastníctva žalobcov rovnakým spôsobom ako žalovaná 1/, nakoľko žiadny dôkaz v spise danú skutočnosť nepreukázal. Namietli, že súd neuskutočnil výsluch všetkých žalobcov napriek tomu, že žalovaná 1/ na ich výsluchu trvala. Konštatovali, že nie všetci vlastníci bytu a nebytového priestoru obytného domu na H. súhlasili s podanou žalobou, keďže tvrdenia žalobcov o zasahovaní do ich vlastníckych práv žalovanou 1/ považujú za nepravdivé.

20. Rovnako nesúhlasia s priznaním náhrady trov konania žalobcom 1/ až 9/, 11/, 13/ až 21/ voči žalovaným 1/ a 2/, pretože nie je pravdou, že žalobcovia mali voči žalovaným 1/ a 2/ plný úspech. Žalobcovia totiž mali plný úspech vo veci len vo vzťahu k petitu zmenenému písomným podaním zo 14. februára 2022, ktorému odvolací súd aj vyhovel. Vo vzťahu k pôvodnému žalobnému petitu mali plný úspech žalovaní 1/ a 2/, preto o trovách konania mal podľa dovolateľov súd rozhodnúť podľa § 255 ods. 2 CSP a vysloviť, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

21. Žalovaní 1/ a 2/ namietli aj dôvodnosť zmeneného petitu a podľa nich sa odvolací súd ani neúnúval vysporiadať s odvolacou námietkou žalovanej 1/ k otázke priznania náhrady trov konania a prešiel ju mlčaním, hoci išlo o závažnú okolnosť.

22. Dovolatelia založili prípustnosť dovolania aj podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP a uviedli, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, či na strane žalobcov ide o nútené spoločenstvo alebo nie, pričom odvolací súd sa podľa nich odklonil od právneho názoru vyjadreného v skôr vydaných rozhodnutiach súdov (napr. uznesenie KS Bratislava z 31. júla 2013 sp. zn. 14Co/210/2013, rozsudok OS Bratislava II z 15. januára 2018 sp. zn. 21C/54/2011).

23. Súčasťou dovolania bol návrh žalovaných 1/ a 2/ na odklad vykonateľnosti rozsudku odvolacieho súdu až do právoplatného rozhodnutia o dovolaní, pretože podľa nich existujú v dôvody hodné osobitného zreteľa, keďže je riziko, že s motorovým vozidlom Volvo budú jazdiť aj iní rodinní príslušníci ako žalovaní 1/ a 2/ a žalobcovia by mohli podávať návrhy na exekúciu bez toho, aby mali jasný dôkaz, kto v skutočnosti jazdil daným motorovým vozidlom, a kto v konečnom dôsledku stál na pozemku žalobcov. Navyše žalovaný 2/ nie je vlastníkom žiadneho motorového vozidla, takže on ani nemôže

naplňať výrok odvolacieho súdu.

24. Na základe uvedených skutočností dovolateľa navrhli, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu, vec mu vrátil na ďalšie konanie a priznal žalovaným 1/ a 2/ voči žalobcom plnú náhradu trov dovolacieho konania, alternatívne žiadali, aby dovolací súd zmenil napadnuté rozhodnutie tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne a žalovaným 1/ a 2/ prizná voči žalobcom plnú náhradu trov prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania.

25. Z vyjadrenia žalobcov k dovolaniu vyplynulo, že sa v celom rozsahu s rozhodnutím odvolacieho súdu stotožňujú, považujú ho za zákonné a vecne správne. Navrhli, aby dovolací súd dovolanie žalovaných 1/ a 2/ odmietol a priznal žalobcom náhradu trov dovolacieho konania.

IV.

Konanie o dovolaní

26. V priebehu dovolacieho konania dňa M. zomrel žalobca 8/ - E. Q., preto dovolací súd na základe uznesenia Okresného súdu Spišská Nová Ves z 8. augusta 2023 č. k. 9D/45/2023-27, Dnot 107/2023 v prvom výroku tohto uznesenia rozhodol o pokračovaní v konaní s jeho dedičmi - W. Q., nar. M., bytom I. - ako žalobcom 8a/ a X. K., nar. M., bytom U. ako žalobkyňou 8b/.

27. V období po vyhlásení rozsudku odvolacieho súdu, dňa M. zomrela aj žalobkyňa 14/, X. W.. Dovolací súd preto na základe právoplatného uznesenia Okresného súdu Bratislava II z 19. januára 2023 sp. zn. 32D/470/2022, Dnot 134/2022 v druhom výroku tohto uznesenia rozhodol o pokračovaní v konaní s jeho dedičom - X. W., nar. M., bytom D. - ako žalobcom 14/.

28. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) sa pred samotným posudzovaním prípustnosti, resp. dôvodnosti dovolania zaoberal návrhom dovolateľov na odklad vykonateľnosti; dôvody dovolateľov nepovažoval za dôvodné, pričom v súlade s rozhodovacou praxou dovolacieho súdu o nevyhovení tomuto návrhu rozhodnutie nevydal. Po zistení, že dovolanie podali v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strany zastúpené v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorých neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) skúmal, či sú splnené aj predpoklady prípustnosti, resp. dôvodnosti dovolania.

29. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu, a to z akýchkoľvek hľadísk (viď napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/165/2017, 3Cdo/14/2017, 4Cdo/157/2017, 5Cdo/155/2016, 8Cdo/67/2017). Dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

30. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (pozri sp. zn. 3Cdo/42/2017, 4Cdo/95/2017, 5Cdo/87/2017, 8Cdo/99/2017).

31. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je skôr reštriktívny výklad (pozri sp. zn. 1Cdo/26/2017, 2Cdo/154/2017, 3Cdo/42/2017, 5Cdo/12/2017, 7Cdo/163/2017, 8Cdo/73/2017).

32. Naznačenej mimoriadnej povaha dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti.

33. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

A) K dovolaniu podľa § 420 písm. f) CSP

Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1, 2 CSP).

Podľa § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (ods. 1). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

Podľa § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

34. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesno-právnemu rámcu, ktorý zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných ústavou. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol konanie), znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a marenie možnosti jej aktívnej účasti na konaní (tu porovnaj R 129/1999 a sp. zn. 1Cdo/202/2017, 2Cdo/162/2017, 3Cdo/22/2018, 4Cdo/87/2017, 5Cdo/112/2018, 7Cdo/202/2017 a 8Cdo/85/2018). Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

35. Dovolací súd zdôrazňuje, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden

celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu tak v sebe zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie.

36. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04). Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, avšak musí dať odpoveď na otázky, ktoré majú pre vec podstatný význam (II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04).

37. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov.

38. Limity posúdenia prípustnosti dovolania určuje dovolateľ obsahom dovolania. Z obsahu dovolania vyplýva, že zmätočnosťnú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP dovolatelia videli v nedostatku riadneho odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu v bodoch 27. až 79. odôvodnenia jeho rozsudku, ktoré by jasne a zrozumiteľne dalo odpoveď na všetky relevantné skutkové a právne otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, predovšetkým v otázke aktívnej vecnej legitímácie. Namietali, že v zmysle § 78 ods. 2 CSP v spojení s § 9 ods. 2 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov majú byť žalobcami v danom spore všetci vlastníci bytov s tým, že „... účasť všetkých subjektov právneho vzťahu pre úspech v spore sa vyžaduje napr. podľa zákona č. 182/1993 Z. z., podľa zákona č. 527/2002 Z. z. a pod. Tvorca zákona jasne definoval, že v predmetnom prípade sa jedná o nútené spoločenstvo, preto by mal súd správne aplikovať zákon na daný prípad. Skutočnosť, že na strane žalobcov ide o nútené spoločenstvo potvrdzujú aj rozhodnutia súdov, napr. uznesenie KS Bratislava sp. zn. 14Co/210/2013 z 31. 07. 2013, rozsudok OS Bratislava II sp. zn. 21C/54/2011 z 15. 01. 2018, na ktoré žalovaná 1/ poukázala aj v konaní. V zmysle tohto rozhodnutia je jasné, že iný odvolací súd riešil otázku núteného spoločenstva odlišne ako tento odvolací súd.“

39. Dovolací súd poukazuje na to, že odvolací súd s námietkou žalovaných 1 / a 2/ o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie zaoberal v bodoch 39. až 52. odôvodnenia svojho rozsudku, v ktorých uviedol:

„39. Nedôvodná je aj odvolacia námietka žalovanej 1/ o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie. K otázke aktívnej vecnej legitímácie v spore sa odvolací súd vyjadril v uznesení z 19. 07. 2021. Z dôvodu uceleného odôvodnenia a z dôvodu odvolacej námietky žalovanej 1/ odvolací súd opätovne uvádza, že pre posúdenie, či sa jedná o samostatné alebo nútené spoločenstvo, je rozhodná povaha predmetu konania, vyplývajúca z hmotného práva; tam, kde hmotné právo neumožňuje, aby predmet konania bol prejednaný a rozhodnutý samostatne voči každému spoločníkovi, a okruh spoločníkov vyplýva z osobitného predpisu, ide o nútené spoločenstvo.

40. Podľa ustanovenia § 78 ods. 1 CSP, nútené spoločenstvo je procesné spoločenstvo, v ktorom osobitný predpis vyžaduje pre úspech v spore účasť všetkých subjektov právneho vzťahu.

41. O nútené procesné spoločenstvo ide vtedy, keď hmotnoprávna vecná legitímácia svedčí v spore viacerým subjektom, a teda ak je z hľadiska hmotného práva potrebné a nevyhnutné, aby žalobu uplatnilo viacero subjektov spoločne, alebo ak je pre úspech v spore nevyhnutné žalovať viacero subjektov. Typickým príkladom je žaloba o zrušenie a vyporiadanie spoluvlastníctva. V takomto prípade sa musia konania zúčastniť všetci podieloví spoluvlastníci, a to či už na strane žalobcu, alebo na strane žalovaného, keďže jeho predmetom je celá vec patriaca do podielového spoluvlastníctva a právoplatný výrok súdu zaväzuje len stranu konania, a po právoplatnosti rozsudku aj právnych nástupcov zúčastnených strán (napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29. novembra 2011 sp. zn. 4Cdo/183/2011,

R 30/2011, uznesenie Najvyššieho súdu SR z 27. augusta 2009 sp. zn. 4Cdo/94/2008). Aj návrh na rozhodnutie súdu o tom, že sa vecné bremeno za primeranú náhradu obmedzuje alebo zrušuje, musia podať všetci spoluvlastníci nehnuteľnosti zaťaženej vecným bremenom proti všetkým oprávneným z vecného bremena. V takomto prípade sa tiež jedná o nútené spoločenstvo (R 27/1978).

42. Obdobne to platí aj pri niektorých nárokoch podľa zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov a zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách. Všetci účastníci (napr.) kúpnej zmluvy musia byť subjektmi žaloby o neplatnosť tejto zmluvy. O príklad núteného spoločenstva vyplývajúceho zo zákona č. 182/1992 Z. z. sa jedná aj v prípade uznesenia schôdze vlastníkov bytov v časti čerpania finančných prostriedkov z fondu prevádzky, údržby a opráv, ktorého neplatnosti sa žalobca domáha. Uznesenie schôdze vlastníkov bytov v časti čerpania finančných prostriedkov z fondu prevádzky, údržby a opráv, ktorého neplatnosti sa žalobca domáha, sa dotýka všetkých vlastníkov bytov v bytovom dome, teda aj tých, ktorí sa schôdze nezúčastnili, ale sú týmto uznesením viazaní. Vzhľadom na charakter hmotnoprávneho vzťahu predmetného sporu (§ 14 ods. 4 zákona č. 182/1993 Z. z.) ide o tzv. nútené nerozlučné procesné spoločenstvo, preto pasívna vecná legitímácia svedčí všetkým vlastníkom bytov v bytovom dome (rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 26. júna 2013 sp. zn. 11Co/133/2012). Taktiež aj v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti musí toto konanie zásadne prebiehať za účasti všetkých zapísaných vlastníkov, resp. spoluvlastníkov nehnuteľnosti.

43. Podľa ustanovenia § 1 ods. 1 ZVB, tento zákon upravuje spôsob a podmienky nadobudnutia vlastníctva bytov a nebytových priestorov v bytovom dome, práva a povinnosti vlastníkov týchto bytových domov, práva a povinnosti vlastníkov bytov a nebytových priestorov, ich vzájomné vzťahy a práva k pozemku.

44. Ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahuje sa na práva a povinnosti vlastníkov domov, bytov a nebytových priestorov Občiansky zákonník a osobitné predpisy (ustanovenie § 3 ods. 1 ZVB).

45. Zo systematického členenia predmetného zákona vyplýva, že ustanovenia § 7b, § 9, § 13 a § 14 sú zaradené do Druhej časti - Prevod vlastníctva bytov a nebytových priestorov v dome, kde sú postupne upravené podmienky nadobudnutia bytu a nebytového priestoru v dome (§ 5 - Zmluva o prevode vlastníctva bytu a nebytového priestoru v dome), podmienky správy domu (§ 6 - Správa domu vlastníckymi bytov a nebytových priestorov v dome), či už formou spoločenstva (§ 7 - § 7d) alebo prostredníctvom správcu (§ 8 - § 8b), spoločné ustanovenia k správe domu (§ 9, § 10) a práva a povinnosti vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome (§ 11 - § 15).

46. Z vyššie uvádzanej špecifikácie teda vyplýva, že uvedené ustanovenia sa týkajú správy bytového domu a s tým súvisiacimi právami a povinnosťami vlastníkov bytov a nebytových priestorov, teda hospodárenia s bytovým domom.

47. Ak teda z dôvodovej správy k § 78 CSP vyplýval odkaz na zák. č. 182/1993 Z. z., nemožno všetky spory týkajúce sa vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome, ani titulom spoluvlastníctva k pozemku, považovať za spory, kde uvedení vlastníci tvoria nútené spoločenstvo.

48. Predmetom tohto konania je ochrana vlastníckeho práva vlastníkov pozemku, parc. č. XXXX (LV č. XXXX, k. ú. I.), podľa ustanovenia § 126 ods. 1 OZ.

49. V ustanovení § 126 ods. 1 OZ sú zakotvené dve typické vlastnícke žaloby, a to: a) negatívna žaloba (žaloba na stanovenie povinnosti zdržať sa zásahov do vlastníckeho práva) a b) vindikačná, resp. reivindikačná žaloba (žaloba na vydanie veci). Každá z týchto žalôb poskytuje ochranu proti inému spôsobu porušovania oprávnení vlastníka. Zatiaľ čo žaloba na vydanie veci (actio rei vindicatio) má miesto tam, kde dochádza k porušeniu vlastníckeho práva neoprávneným zadržaním veci, tzv. zapieracia žaloba (actio negatoria) smeruje k odstráneniu iných zásahov do vlastníckeho práva, než je neoprávnené zadržanie veci. V oboch prípadoch ide o žalobu na plnenie (Fekete, L.: Občiansky zákonník 1. Veľký komentár, Bratislava: Eurokódex 2011. str. 623).

50. Žalobou o zdržanie sa zásahov do práv vlastníka veci (zapieracou žalobou) sa vlastníka veci domáha ochrany svojho vlastníckeho práva proti tomu, kto do tohto jeho práva neoprávnené zasahuje a ruší ho vo výkone jeho vlastníckeho práva. Takouto žalobou sa žiada, aby súd zakázal žalovanému neoprávnené rušenie vlastníka vo výkone jeho vlastníckeho práva, čomu treba klásť na roveň aj zaviazanie žalovaného, aby sa zdržal neoprávneného rušenia. V širšom zmysle treba za zapieraciu žalobu považovať aj žalobu, ktorou sa žalobca domáha aj toho, aby žalovaný odstránil následky už vykonaných rušivých zásahov. Aj takáto žaloba sa opiera o ustanovenie § 132 OZ (teraz § 126 ods. 1 OZ), (R 65/1972, s. 237).

51. Právo domáhať sa ochrany predmetu spoluvlastníctva voči neoprávneným zásahom zo strany tretích osôb patrí spoluvlastníkom spoločne, ale zároveň aj každému z nich samostatne, bez toho, aby k tomu bol súhlas druhého spoluvlastníka potrebný. Pretože každý zo spoluvlastníkov musí mať možnosť dovolať sa ochrany, je preto tiež legitimovaný na podanie žaloby o vydanie neoprávnene zadrživanej veci (R 10/1990). Obdobne sa k možnosti podania negatívnej žaloby zo strany aj len jedného spoluvlastníka vyjadril Najvyšší súd SR v rozhodnutiach sp. zn. 1Cdo/69/2006 a 1Cdo/68/2008.

52. V nadväznosti na uvedený výklad odvolací súd zotrváva na už vyslovenom názore, že procesné spoločenstvo žalobcov je samostatné, a preto ochranu vlastníckeho práva k pozemku, ktorý je v spoluvlastníctve viacerých vlastníkov, mohli požadovať aj len niektorí spoluvlastníci, ktorým prináleží individuálne právo navrhnúť súdu vydanie rozsudku vo veci namietaného zásahu do tvrdeného práva. Žalobcovia mohli teda podať žalobu bez zreteľa na ostatných spoluvlastníkov (ktorí žalobu nepodali) a žiadať vyhlásenie rozsudku len vo vzťahu k nim.“

40. Dovolací súd dospel k záveru, že odvolací súd sa s otázkou aktívnej vecnej legitimácie vysporiadal vyčerpávajúco, jasne a zrozumiteľne, keď vo vzťahu k namietanému zákonu č. 182/1993 Z. z. z jeho systematického členenia a znenia jednotlivých ustanovení vyvodil, v ktorých prípadoch sporov musí ísť o nútené procesné spoločenstvo, a prečo vo vzťahu k predmetnej veci dospel k záveru o samostatnom procesnom spoločenstve žalobcov. Odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu v časti, týkajúcej sa aktívnej vecnej legitimácie, z toho dôvodu považoval za zrozumiteľné, dostatočné, logicky a presvedčivo odôvodňujúce záver o samostatnom procesnom spoločenstve žalobcov, a preto nepovažoval dovoláciu námietku nedostatočného odôvodnenia tohto záveru za dôvodnú, čo by samo osebe bolo dôvodom na zamietnutie dovolania podľa § 448 CSP. Samotný nesúhlas, iný právny názor dovolateľov na otázku charakteru procesného spoločenstva žalobcov nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Je potrebné zdôrazniť, že nesúhlas dovolateľov s odôvodnením odvolacieho súdu nie je prípustnou dovolacou námietkou v zmysle § 420 písm. f) CSP.

41. Dovolatelia vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP ďalej odôvodňujú pochybením súdov v procese dokazovania (najmä pri hodnotení dôkazov) a v tej súvislosti nesprávne zisteným skutkovým stavom sporu.

42. Najvyšší súd pripomína, že dokazovanie je časť civilného súdneho konania, v rámci ktorého si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. V dokazovaní sa súd obmedzuje len na zisťovanie skutkových poznatkov (poznatkov o skutkových okolnostiach, ktoré zakladajú a odôvodňujú prejednávany nárok). Strany boli povinné označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, pričom za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci. O tom, ktoré z navrhovaných dôkazov (ale aj tých, ktoré nie sú navrhované) budú vykonané, prípadne akým spôsobom, rozhoduje výlučne súd, a nie strany sporu (§ 185 ods. 1 CSP). Procesné oprávnenie navrhovať dôkazy žalovaní 1/ a 2/ v danej veci aj využili, nebolo im odňaté. Pokiaľ súdy nižšej inštancie opierali svoje zistenia o vykonané dôkazy, ktoré ale nevyhodnotili podľa predstáv žalovanej 1/, nešlo o postup vylučujúci, či znemožňujúci žalovaným 1/ a 2/ realizáciu procesných práv priznaných im CSP.

43. Dovolacia námietka, smerujúca k neúplnosti dokazovania a k nesprávnemu hodnoteniu vykonaných dôkazov odvolacím súdom nie je dôvodná. Pokiaľ aj súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, ale táto skutočnosť sama osebe prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP nezakladá. Už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 42/1993, R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000), na ktorú nadviazala ďalšia rozhodovacia prax najvyššieho súdu (pozri rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 8Cdo/187/2017, 9CdoPr/8/2023) nepovažovala prípadnú neúplnosť, či nesprávnosť skutkových zistení a skutkových záverov bez ďalšieho za dôvod zakladajúci tzv. zmätočnosťnú vadu konania. Aj aktuálne platí, že nie je dôvodom zakladajúcim zmätočnosťnú vadu podľa § 420 písm. f) CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. Súlad tohto právneho názoru s ústavou posudzoval ústavný súd a nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti (II. ÚS 465/2017, III. ÚS 40/2020).

44. Na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané sudy prvej a druhej inštancie ako skutkové sudy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porovnaj I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.), a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak tieto vady v posudzovanom spore nezistil.

45. Právomoc konať o spore, ktorého sa žaloba týka, v sebe obsahuje i právomoc posúdiť, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Dokazovanie je časťou občianskeho sporového konania, v ktorom si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Dovolací súd nie je skutkovým súdom.

46. Odvolací súd v bodoch 35. až 37. odôvodnenia rozsudku dôvodil:

„35. Pokiaľ žalovaná 1/ poukázala na ústnu dohodu zo 06. 06. 2013, ktorá ju oprávňovala na státie na predmetnom pozemku, odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že takáto dohoda nebola odsúhlasená členmi SVB Oáza, resp. nebolo preukázané, že by k takej dohode došlo.

36. Odvolací súd poznamenáva, že vychádzajúc z ustanovení ZVB o hospodárení so spoločnou vecou, spoločenstvo môže v mene vlastníkov bytov prenajímať spoločné nebytové priestory, spoločné časti domu a zariadenia domu, príslušenstvo a príľahlý pozemok (§ 7b ods. 1 ZVB). Vychádzajúc z tohto ustanovenia možno konštatovať, že spoločenstvo je oprávnené v mene vlastníkov uzavrieť aj dohodu o dočasnom užívaní časti pozemku, za predpokladu, že návrh takejto dohody bude schválený potrebným počtom vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome. Žalovaná 1/ nepreukázala, že by mala uzavretú (inú) písomnú zmluvu so spoločenstvom, ktorá by jej umožňovala státie na pozemku žalobcov a rovnako nepreukázala, že by ústna zmluva bola schválená na schôdzi vlastníkov bytov a nebytových priestorov. Zmluvu (ani) ústnu nemôže uzavrieť predseda spoločenstva v mene spoločenstva bez toho, aby dohode predchádzalo jej schválenie na schôdzi vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome. Navyše p. X. (žalobca 5/) vo svojej účastníckej výpovedi dňa 20. 07. 2020 (č. l. 147) uviedol, že bol predsedom spoločenstva od roku 2013 do roku 2019 a existenciu ústnej dohody so žalovanou 1/ nepotvrdil.

37. Existencia ústnej dohody zo 06. 06. 2013 bola spochybnená aj žiadosťou žalovanej 1/ z 15. 06. 2015 o zmenu dohody o dočasnom užívaní časti pozemku, v ktorej žiada o zmenu, a to o povolenie krátkodobého parkovania. Ak by teda bola uzavretá ústna dohoda zo 06. 06. 2013, žalovaná 1/ by nemala dôvod dňa 15. 06. 2015 žiadať o povolenie krátkodobého parkovania. Uvedené argumenty žalovanej 1/ si vzájomne odporujú.“

47. Odvolací súd s a podľa názoru dovolacieho súdu dostatočne vysporiadal s otázkou namietanej dohody zo 06. 06. 2013 a svoj záver ohľadom nej aj dostatočne, presvedčivo a zrozumiteľne odôvodnil. Nesúhlas dovolateľov s vyhodnotením tejto dohody zo 06. 06. 2013 nie je v zmysle vyššie uvedeného prípustným dôvodom dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP.

48. V bode 31. odôvodnenia rozsudku sa odvolací súd dostatočne vysporiadal aj s otázkou preukázania zásahu žalovaného 2/ do vlastníckeho práva žalobcov, keď uviedol: „Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, tak ako k tomu dospel aj súd prvej inštancie, že žalovaná 1/ neoprávneným státím motorového vozidla bielej farby stojí na pozemku žalobcov, čím zasahuje do ich vlastníckeho práva. Táto skutočnosť bola jednoznačne preukázaná rozsiahlou fotodokumentáciou predloženou žalobcami, z ktorej vyplynulo, že motorové vozidlo Volvo bielej farby stojí na pozemku žalobcov pred garážou žalovanej 1/ v rôznych časoch a v rôznom rozsahu trvania státia. Odvolací súd však na rozdiel od súdu prvej inštancie dospel k záveru, že žaloba je dôvodná aj voči žalovanému 2/. Z dokumentácie vyplynula skutočnosť, že motorové vozidlo bielej farby stojí na pozemku žalobcov. Z dokumentácie však nevyplývalo, kto (či žalovaná 1/ alebo žalovaný 2/) to vozidlo zaparkoval. Nakoľko z výpovede

žalovaného 2/ na pojednávaní dňa 23. 02. 2022 vyplynulo, že disponujú viacerými motorovými vozidlami a niekedy šoféruje aj biele Volvo, a táto skutočnosť vyplynula aj z videozáznamu na CD nosiči (č. l. 285), možno uzavrieť, že uloženie povinnosti zdržať sa konania, ktorým sa neoprávnene zasahuje do vlastníckeho práva žalobcov, je dôvodné vo vzťahu k obidvom žalovaným. Jedine takto možno dosiahnuť stav, keď súdne rozhodnutie bude účinným prostriedkom nápravy práv žalobcov. Nemožno od žalobcov spravodlivo žiadať, aby doslova „striehli“, či biele Volvo prípadne iné vozidlo vo vlastníctve žalovanej 1/ alebo vlastníctve žalovaného 2/ bude riadené a následne odstavené žalovanou 1/, aby sa neoprávnene nezasahovalo do ich práv v zmysle rozhodnutia súdu prvej inštancie.“

49. Podľa názoru dovolacieho súdu odvolací súd v odôvodnení jeho rozsudku uviedol a jasne odôvodnil, na základe akého dôkazu vyvodil záver, že uloženie povinnosti zdržať sa konania, ktorým sa neoprávnene zasahuje do vlastníckeho práva žalobcov, je dôvodné aj vo vzťahu k žalovanému 2/. Prostý nesúhlas, nespokojnosť žalovaného 2 / s takým vyhodnotením dokazovania nie je bez ďalšieho prípustným dôvodom dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP.

50. Rovnako nie je prípustným dôvodom dovolania podľa § 420 písm. f) CSP námietka dovolateľov, že v konaní neboli vypočutí všetci žalobcovia, resp. žalobcovia, ktorí podľa dovolateľov v obytnom dome na H. dlhodobo nebyvajú. Ako je vyššie uvedené, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu bez ďalšieho nie je dôvodom zakladajúcim zmatečnosťnú vadu podľa § 420 písm. f) CSP, čo samo osebe zakladá dôvod na odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. f) CSP.

51. Po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu a preskúmaní rozsudku odvolacieho súdu dovolací súd z uvedených dôvodov dospel k záveru, že v posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmatečnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP.

52. Pokiaľ ide o námietku, „že odvolací súd zmaril právo na dvojinštančnosť súdneho konania, keďže proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je prípustné odvolanie,“ aj túto dovoláciu námietku, uplatnenú navyše v časti týkajúcej sa namietaného ustanovenia § 421 CSP, ale smerujúcu k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) CSP, vyhodnotil dovolací súd ako nedôvodnú, keďže v rámci dvojinštančného konania je zmena rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolacím súdom priamo predpokladaná v ustanovení § 388 CSP.

B) K dovolaniu podľa § 421 ods. 1 CSP

Podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 1, 2 CSP).

Podľa § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (ods. 1). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ods. 2).

Prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP je daná len vtedy, ak rozhodnutie odvolacieho

súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

53. Aby na základe dovolania podaného podľa § 421 ods. 1 CSP mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci, musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré o. i. patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP (porovnaj sp. zn. 2Cdo/203/2016 a 6Cdo/113/2017).

54. Ak nemá dovolanie, prípustnosť ktorého strana sporu vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 CSP, vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k znemožneniu meritórnemu dovolaciemu prieskumu a odmietnutiu dovolania, je povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, o ktorú z možností uvedených v ustanoveniach v § 421 ods. 1 písm. a) až c) CSP ide, teda z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania (porovnaj sp. zn. 1Cdo/126/2017, 1Cdo/206/2017, 2Cdo/203/2016, 3Cdo/235/2016, 4Cdo/89/2017, 7Cdo/20/2017, 8Cdo/186/2016) a súčasne musí byť aj preukázané, že skutočne ide o niektorý z predpokladov prípustnosti dovolania (rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne).

55. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napr. Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení).

56. Musí ísť o právnú otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia.

57. Z vyššie uvedeného vyplýva, že v dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm.

a) CSP by mal dovolateľ:

a) konkretizovať právnú otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd,

b) vysvetliť (a označením konkrétneho stanoviska, judikátu alebo rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

c) uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená.

58. Dovolatelia právnú otázku v zmysle uvedeného riadne nevymedzili; uviedli len, že pri riešení právnej otázky, „či na strane žalobcov ide o nútené spoločenstvo“, došlo k odklonu od ustálenej judikatúry, avšak ani tu neoznačili rozhodnutie najvyššieho súdu, v ktorom mala byť namietaná právna otázka riešená inak ako ju (prípadne) riešil odvolací súd. Zo samotného obsahu dovolania vyplýva, že dovolatelia v riešení tejto otázky odvolacím súdom vidia odklon iba od (jedného) rozhodnutia iného odvolacieho súdu, resp. súdu prvej inštancie. Z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP však vyplýva požiadavka, aby išlo o odklon od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, teda iba od ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu SR, pričom dovolatelia v tejto námietke neoznačili žiadne rozhodnutie tohto súdu. Z uvedeného dôvodu je dovolanie, podané podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP neprípustné, čo by samo osebe viedlo k odmietnutiu dovolania (§ 447 písm. d) a f) CSP).

C) K dovolaniu proti IV. výroku rozsudku odvolacieho súdu o nároku na náhradu trov konania

59. Dovolatelia napadli dovolaním aj výrok IV. rozsudku odvolacieho súdu ako nedostatočne odôvodnený, nesprávny a nesúhlasia s ním. Uvedeným výrokom odvolací súd žalobcom 1/ až 9/, 11/, 13/ až 21/ priznal voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

60. Dovolateľka 1/ namietla, že v odvolaní z 20. apríla 2022 proti výroku IV. rozsudku súdu prvej inštancie namietala len čiastočný úspech žalobcov v konaní vzhľadom na to, že v priebehu konania žalobcovia zmenili petit; z rovnakého dôvodu v dovolaní namietli nedostatok odôvodnenia IV. výroku rozhodnutia odvolacieho súdu ohľadom nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie (za obdobie do zmeny petitu) obaja žalovaní 1/ a 2/ s tým, že odvolací súd sa ani neunúval vysporiadať s uvedenou námietkou a prešiel ju mlčaním. Podľa názoru dovolateľov mal o trovách konania vo vzťahu žalobcov k žalovaným rozhodnúť podľa § 255 ods. 2 CSP a vysloviť, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania, ak odvolací súd bol toho názoru, že zmenený petit je dôvodný.

61. Súd prvej inštancie vo výroku IV. rozsudku súdu prvej inštancie žalobcom 1/ až 9/, 11/, 13/ až 21/ priznal právo na náhradu trov konania proti žalovanej 1/ v rozsahu 100 %. Vo výroku V. rozsudku priznal právo na náhradu trov konania žalovanému 2/ proti žalobcom 1/ až 9/, 11/, 13/ až 21/, a to v rozsahu 100 %.

62. Výrokom IV. rozsudku odvolací súd výrok IV. rozsudku súdu prvej inštancie de facto potvrdil a výrok V. uvedeného rozsudku zmenil. Vo vzťahu k uvedenému výroku odvolací súd v bodoch 68., 70. odôvodnenia svojho rozsudku uviedol:

„O nároku na náhradu trov celého konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1, 2 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1, 2 CSP, a § 262 ods. 1 CSP.

Žalobcovia 1/ až 9/, 11/, 13/ až 21/ boli po rozhodnutí odvolacieho súdu úspešní v celom rozsahu, preto majú nárok na náhradu trov konania (na súde prvej inštancie a náhradu trov odvolacieho konania) voči neúspešným žalovaným 1/ a 2/, v plnom rozsahu. O výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP), zohľadňujúc ustanovenie § 251 CSP.“

63. Dovolací súd dospel k záveru, že takéto odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, zohľadňujúce zásadu úspešnosti strán sporu v celom konaní, t. j. v konaní pred súdom prvej inštancie i odvolacím súdom ako celku, je dostatočné a teda, že odvolanie z dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP v tejto časti nie je dôvodné.

64. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania nie je rozhodnutím vo veci samej, preto také rozhodnutie má povahu uznesenia bez ohľadu na to, či je súčasťou rozsudku. Dovolanie z dôvodu podľa § 421 ods. 1 CSP proti výroku uznesenia, ktorým odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania (§ 357 písm. m) CSP) však v zmysle ustanovenia § 421 ods. 2 CSP nie je prípustné. Táto okolnosť by sama osebe zakladala odmietnutie dovolania v tejto časti podľa § 447 písm. c) CSP.

65. Vzhľadom na vyššie uvedený záver o nedôvodnosti dovolania podaného podľa § 420 písm. f) CSP vo vzťahu k odôvodneniu rozsudku odvolacieho súdu vo veci samej dovolací súd dovolanie žalovaných 1/ a 2/ ako celok zamietol podľa § 448 CSP.

66. Žalobcovia boli v dovolacom konaní úspešní, preto im dovolací súd na základe ustanovenia § 453 ods. 1 s použitím § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania voči žalovaným 1/ a 2/ v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

67. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.